

21 Cdo 1706/2018

Vzhledem k tomu, že alografní závěť zůstavitel nenapsal vlastní rukou a jen ji vlastnoručně podepsal a že taková listina sama o sobě není - na rozdíl od holografní závěti - spolehlivým dokladem toho, že skutečně obsahuje poslední vůli zůstavitele, zákon u ní požaduje (pod sankcí neplatnosti právního úkonu), aby zůstavitel před dvěma svědky současně přítomnými výslovně projevil, že listina obsahuje jeho poslední vůli, a aby se svědci na závěť podepsali; povolání svědků závěti slouží (mimo jiné) k tomu, aby tyto osoby mohly potvrdit, že jde o zůstavitelovu pravou závěť v případě, objeví-li se po smrti zůstavitele pochybnosti, zda se skutečně jedná o jeho poslední vůli, tedy - řečeno jinak - aby tím bylo věrohodným způsobem osvědčeno, že závěť vskutku obsahuje poslední vůli zůstavitele.

ROZSUDEK

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Romana Fialy a soudců JUDr. Jiřího Doležalky a JUDr. Vítězslavy Pekárkové v právní věci žalobce K. B., zastoupeného JUDr. Rostislavem Kovářem, advokátem se sídlem v Třebíči, Bráfova č. 770/52, proti žalované M. V., zastoupené Mgr. Karlem Nedbálkem, advokátem se sídlem ve Slušovicích č. 520, o určení dědického práva, vedené u Okresního soudu v Třebíči pod sp. zn. 4 C 89/2016, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. prosince 2017, č. j. 18 Co 186/2017-93,

takto:

I. Dovolání žalobce se zamítá.

II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů dovolacího řízení

7.800,- Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Karla Nedbálka, advokáta se sídlem ve Slušovicích č. 520.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Okresního soudu v Třebíči dne 9.5.2016 se žalobce domáhal proti žalované určení, že „je závětním dědicem po zemřelém A. B., a to na základě alografní závěti ze dne 4.2.2015“. Zejména uvedl, že „v průběhu dědického řízení byla předložena tzv. alografní závěť ze dne 4.2.2015, která splňovala zákonem vyžadované náležitosti, tedy byla podepsána kromě zůstavitele dvěma svědky paní G. K. a panem J. Č.“, že „touto závětí pořizovatel závěti (zemř. A. B.) ho ustanovil závětním dědicem“, že „pravost závěti zpochybnila žalovaná, která namítla, že zůstavitel předmětnou závěť nepořídil, že se jedná o podvrh, neboť podpis poslední vůle neodpovídá podpisu zůstavitele“, že „dle informací, které má k dispozici, byla závěť sepsána v R. v domě zemřelého pana A. B. s tím, že tomuto úkonu byli přítomni svědci G. K. a J. Č.“, že „zemřelý A. B. byl strýc jeho otce, tedy příbuzný, přičemž nutno zdůraznit, že on, resp. celá jeho rodina se o zůstavitele před jeho smrtí starali“, že „pan A. B. měl sice sestru, žalovanou M. V., ta však o něj za jeho života vůbec neprojevovala žádný zájem, dle jeho informací byla žalovaná v R. v domě za svým bratrem před více než sedmi lety“, že „mu není známo, za jakých okolností byla závěť sepsávána“, že „u tohoto úkonu nebyl“ a že „mu ovšem zůstavitel již za svého života opakovaně říkal, že na něj dům přepíše, což může dosvědčit řada svědků, neboť se takto vyjadřoval veřejně“.

Okresní soud v Třebíči rozsudkem ze dne 21.3.2017, č. j. 4 C 89/2016-68, žalobě vyhověl a určil, že „žalobce je na základě závěti ze dne 4.2.2015 závětním dědicem zůstavitele A. B., zemřelého dne 20.4.2015“ (výrok I.); současně rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 18.940,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce (výrok II.). Vycházel ze zjištění, že „v dědickém řízení byla zpochybněna pravost alografní závěti zůstavitele A. B., zemřelého dne 20.4.2015, ze strany závětní (i zákonné) dědičky M. V., sestry zůstavitele“, že „sporným se stalo zejména tvrzení svědků závěti paní G. K. a J. Č.“ a že „žalovaná zpochybnila způsobilost svědkyně G. K., věrohodnost svědectví J. Č. a také způsobilosti (schopnosti) samotného zůstavitele závěť podepsat“. Na základě provedeného dokazování vzal soud prvního stupně za prokázané, že „k podpisu předmětné závěti zůstavitelem a oběma svědky došlo dne 4.2.2015 v domě zůstavitele tak, jak mimo jiné shodně vypověděli svědci závěti, a to poté, co byla závěť sepsána na notebooku svědkyně K. a vytisknuta na její tiskárně“, a že „poté došlo k přečtení závěti a jejímu podpisu zůstavitelem a oběma svědky“. Uvedl, že „námitka žalované, že si svědek Č. nezkontroloval totožnost zůstavitele, byť dle jeho výpovědi ležely občanské průkazy na stole, nemůže podle soudu vést ke zpochybnění jeho řádného svědectví, neboť ve výpovědích obou svědků se okolnosti sepsu závěti a jejího podpisu ze strany zůstavitele, jenž byl svědku Č. výslovně druhou svědkyní představen, shodují“. Dále uvedl, že z provedených důkazů „nevplynuly žádné závažné okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že jde o podvrh poslední vůle zůstavitele“, a že „zpochybnění pravosti podpisu zůstavitele z důvodu jeho odlišného vzhledu oproti dřívějšímu stavu bylo podle soudu způsobeno mozkovou příhodou zůstavitele, který po prodělané nemoci v rámci domácí rehabilitace nacvičoval nejen chůzi, ale též psaní, včetně svého podpisu“. Dospěl proto k závěru, že „nebylo vyvráceno řádné svědectví osob, jejichž podpisy

byly uvedeny na závěti, tyto osoby byly způsobilými svědky, kteří potvrdili, že osoba, která předmětnou závěť podepsala, je zůstavitelem, a že tato listina je jeho poslední vůle ze dne 4.2.2015“.

K odvolání žalované Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 7.12.2017, č. j. 18 Co 186/2017-93, změnil rozhodnutí soudu prvního stupně ve výroku I. tak, že „se zamítá žaloba na určení, že žalobce je na základě závěti ze dne 4.2.2015 závětním dědicem zůstavitele A. B., zemřelého 20.4.2015“; zároveň rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů 28.730,60 Kč, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího právního zástupce. Poukázal zejména na to, že „si svědek J. Č. při své svědecké výpovědi před soudem prvního stupně nepamatoval ani jméno pořizovatele závěti, nevěděl ani, zda pořizovatel závěti před ním a druhou svědkyní G. K. výslovně prohlásil, že podepisovaná listina obsahuje jeho poslední vůli“, že „si okolnosti, jež předcházely podpisu závěti, pamatoval jen matně, když uváděl, že o závěti se bavila s pořizovatelem A. B. jen druhá svědkyně G. K.“, že „přitom od sepsání závěti 4.2.2015 do výslechu J. Č. před notářem jako soudním komisařem dne 25.1.2016 neuplynul ani rok“ a že „lze předpokládat, že J. Č. nevystupuje pravidelně jako svědek závěti, takže by bylo možno důvodně předpokládat, že si tuto mimořádnou událost bude blíže pamatovat“. Vzhledem k tomu, že „svědek J. Č. nebyl schopen potvrdit, že pořizovatel závěti a zůstavitel A. B. jsou jedna a táž osoba, ani potvrdit, že pořizovatel závěti před ním a další svědkyní G. K. výslovně prohlásil, že listina datovaná 4.2.2015 obsahuje jeho poslední vůli“, vycházel odvolací soud ze závěru, že „tyto skutečnosti J. Č. diskvalifikují jako svědka závěti“ a že „z toho důvodu poslední vůle datovaná 4.2.2015, kterou A. B. pořizoval o svém majetku, nesplňuje formální náležitosti závěti uvedené v [§ 1534](#) a [§ 1539 odst. 1 o.z.](#), a tudíž je neplatná“.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání. Podle jeho názoru jsou otázkami zásadního právního významu, které dosud nebyly dovolacím soudem vyřešeny, „jakým způsobem má být zjišťována totožnost pořizovatele závěti“ a „jakým způsobem má být vyjádřen souhlas zůstavitele s obsahem jím podepsané listiny“. K tomu zejména namítá, že „v daném případě byl svědek J. Č. požádán další svědkyní paní G. K., aby se tohoto právního jednání zúčastnil, přičemž mu bylo řečeno, kam jedou, ke komu jedou a co tam budou dělat“, že „svědek neměl důvod pochybovat o tvrzení svědkyně K., která vzájemně oba aktéry představila, tedy pana Č. a naopak pana B. a pana Č. za situace, kdy svědkyně K. zůstavitele velmi dobře osobně znala z dřívější doby, což bylo svědkovi Č. známo“, a že „pokud je snad vytýkáno, že svědek neověřil totožnost podle občanského průkazu, pak je na místě zmínit i skutečnost, že není přesvědčen o tom, že by svědek v postavení normální fyzické osoby byl oprávněn požadovat po zůstaviteli předložení občanského průkazu, neboť takovýto úkon předpokládá splnění určitých zákonných náležitostí, když občanský průkaz, jakožto základní průkaz totožnosti, mohou vyžadovat k nahlédnutí toliko orgány Policie České republiky, příslušníci městské policie, státní orgány, a to vše za předem jasně zákonem definovaných podmínek“. Dovojuje, že „způsob představení pořizovatele závěti byl natolik dostatečný, že nemohla existovat záměna s jinou osobou a totožnost byla prokázána jednoznačně za situace, kdy občanský zákoník nepředepisuje způsob a formu, jak svědek musí zjišťovat totožnost pořizovatele závěti“. Dále namítá, že „svědek J. Č. potvrdil, že si zůstavitel závěť přečetl, přičemž si již s odstupem času nevzpomíná, zda se nějak vyjádřil, zda navrhoval nějaké doplnění, přičemž následně tuto listinu podepsal“. Je přesvědčen, že „to, že si nevzpomíná, neznamená, že se zůstavitel nevyjádřil, přičemž to, že se vyjádřil kladně k obsahu listiny o závěti, potvrzuje slyšená svědkyně K.“. Dospívá proto k závěru, že „toto vyjádření lze chápat jako laický souhlas ve smyslu ustanovení [§ 1534 občanského zákoníku](#), byť byly použity jiné výrazové prostředky, než požaduje zákonodárce, ale jejich význam je nesporný“. Navrhuje, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil.

Ve vyjádření k dovolání žalovaná navrhl, aby dovolací soud dovolání odmítl, případně zamítl, neboť „výklad ustanovení § 1534 a 1539 provedený odvolacím soudem považuje za zcela správný“.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací ([§ 10a občanského soudního řádu](#)) projednal dovolání žalobce podle zákona č. [99/1963 Sb.](#), občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „[o.s.ř.](#)“). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení [§ 240 odst. 1 o.s.ř.](#), se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon přípouští ([§ 236 odst. 1 o.s.ř.](#)).

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak ([§ 237 o.s.ř.](#)).

V posuzovaném případě bylo z hlediska skutkového stavu (rozhodného pro posouzení projednávané věci) zjištěno, že A. B. (dále jen „zůstavitel“) zemřel jako bezdětný vdovec a zanechal allografní závěť ve prospěch žalobce, pořizovanou dne 4.2.2015 za přítomnosti dvou svědků. Vzhledem k tomu, že „pravost závěti zpochybnila poz. sestra M. V.“ (žalovaná), uložil Okresní soud v Třebíči v řízení o dědictví po zůstaviteli usnesením ze dne 19.2.2016, č. j. 19 D 602/2015-59, závětnímu dědici K. B., aby podal ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto usnesení žalobu na určení, že „je dědicem“ po zůstaviteli. Žalobci bylo uloženo podání žaloby z důvodu, že „závěť byla pořizena ve formě soukromé listiny, přičemž se zřetelem ke všem okolnostem případu se jeho dědické právo jeví jako nejslabší“.

Za tohoto skutkového stavu bylo pro rozhodnutí soudů (mimo jiné) významné vyřešení právní otázky, zda je úkolem svědků závěti, kterou zůstavitel nenapsal vlastní rukou, potvrdit totožnost zůstavitele jako osoby, jež závěť pořídila. Vzhledem k tomu, že tato hmotněprávní otázka nebyla v rozhodování odvolacího soudu dosud řešena, dospěl Nejvyšší soud České republiky k závěru, že dovolání žalobce je podle ustanovení [§ 237 o.s.ř.](#) přípustné.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení [§ 242 o.s.ř.](#), které provedl bez jednání ([§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.](#)), a s přihlédnutím ke všem okolnostem posuzované věci, Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání žalobce není opodstatněné.

Vzhledem k tomu, že zůstavitel zemřel dne 20.4.2015, je třeba v řízení o pozůstalosti postupovat podle zákona č. [89/2012 Sb.](#), občanského zákoníku (dále jen „[o.z.](#)“).

Podle ustanovení [§ 1534 o.z.](#) závěť, kterou nenapsal zůstavitel vlastní rukou, musí vlastní rukou podepsat a před dvěma svědky současně přítomnými výslovně projevit, že listina obsahuje jeho poslední vůli.

Podle ustanovení [§ 1539 odst. 1 o.z.](#) svědci se zúčastní pořizování závěti takovým způsobem, aby byli s to potvrdit, že zůstavitel a pořizovatel jsou jedna a táž osoba. Svědek se podepíše na listinu obsahující závěť; k podpisu zpravidla připojí doložku poukazující na jeho vlastnost jako svědka a údaje, podle nichž ho lze zjistit.

Obdobně jako allografní závěť pořizená dle předchozí právní úpravy (ust. [§ 476b zákona č. 40/1964 Sb.](#), ve znění účinném do 31.12.2013, dále jen „[obč. zák.](#)“), i závěť sepsaná podle ustanovení [§ 1534 o.z.](#) je platným právním úkonem jen tehdy, jestliže ji zůstavitel podepsal vlastní rukou, jestliže zůstavitel před dvěma svědky současně přítomnými výslovně projevil, že listina obsahuje jeho poslední vůli, a jestliže se svědci na závěť podepsali; nezáleží přitom na pořadí, v jakém se tyto náležitosti splnily, stalo-li se tak v bezprostřední časové souvislosti, takže se jednotlivé úkony jeví jako jednotný úkon.

Zákon nově ukládá všem osobám působícím při pořizení závěti (tedy i svědkům) povinnost mlčenlivosti a povinnost uhradit újmu způsobenou zůstaviteli porušením mlčenlivosti (srov. ust. [§ 1550 o.z.](#)). Rovněž vznáší výslovný požadavek na náležitost závěti v podobě „svědecké doložky“, která byla dosud v praxi zpravidla respektována i bez normativní úpravy. Vzhledem k dispozitivnosti stávající právní úpravy („zpravidla připojí“) však není možné z nedostatku svědecké doložky dovozovat neplatnost závěti.

Taktéž je i výslovně stanoveno, že je nezbytné, aby svědci závěti byli schopni potvrdit, že zůstavitel a pořizovatel jsou jedna a táž osoba. Do jisté míry tím dochází ke „snížení“ postavení svědka na úroveň svědka totožnosti. Svědek však může poskytnout i řadu jiných důležitých údajů, o obsahu závěti, o okolnostech jejího sepsání, o stavu, chování a sdělení pořizovatele závěti, místu sepsání, postupu osoby sepisující závěť apod. Svědci nemusí znát obsah závěti, jejich úkol není v kontrole obsahu závěti, nýbrž v potvrzení, že ten, kdo závěť pořídil, je zůstavitelem, který prohlašuje, že listina, na niž poukazuje, obsahuje jeho poslední vůli (k tomu srov. Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek IV.* Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, str. 138, 139). Znamená to, že buď zůstavitele osobně znají, nebo je jim prokázána jeho totožnost a oni mohou potvrdit, že ta osoba, která pořizení poslední vůle učinila, je skutečně zůstavitelem, jehož totožnost je závěti deklarována (srov. právní názor vyjádřený v Novotný, P., Novotná, M. *Nový občanský zákoník. Dědické právo.* Praha: Grada Publishing, a.s., 2014, str. 51).

Právní úprava prosté allografní závěti stran „prokázání totožnosti“ zůstavitele vychází z tradiční úpravy obsažené v Obecném zákoníku občanském, vyhlášeném císařským patentem ze dne 1.6.1811 č. 946 Sb. z.s., který byl pro území Republiky československé recipován zákonem č. [11/1918 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů, v rámci níž právní teorie i soudní praxe dovozovala, že svědci nemusí znáti zůstavitele ani obsah posledního pořizení (§ 579 in fine), ale musí být s to potvrdit, že zůstavitel a osoba, která činí poslední pořizení, jsou osobou jedinou, resp. jsou s to potvrdit, že se nepřihodil v osobě zůstavitelově podvod nebo omyl (§ 585 per anal.) [k tomu srov. např. rozhodnutí GI. U. 1604 nebo GI. U. 12.024, uveřejněné v Rouček, F., Sedláček, J. *Komentář k Československému obecnému zákoníku občanskému. Díl III., svazek 1.* Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2013, str. 125, 136].

Vzhledem k tomu, že allografní závěť zůstavitel nenapsal vlastní rukou a jen ji vlastnoručně podepsal a že taková listina sama o sobě není - na rozdíl od holografní závěti - spolehlivým dokladem toho, že skutečně obsahuje poslední vůli zůstavitele, zákon u ní požaduje (pod sankcí neplatnosti právního úkonu), aby zůstavitel před dvěma svědky současně přítomnými výslovně projevil, že listina obsahuje jeho poslední vůli, a aby se svědci na závěť podepsali; povolání svědků závěti slouží (mimo jiné) k tomu, aby tyto osoby mohly potvrdit, že jde o zůstavitelovu pravou závěť v případě, objeví-li se po smrti zůstavitele pochybnosti, zda se skutečně jedná o jeho poslední vůli,

tedy - řečeno jinak - aby tím bylo věrohodným způsobem osvědčeno, že závěť vskutku obsahuje poslední vůli zůstavitele.

Ze znění - v zásadě stejné - předchozí právní úpravy, provedené ustanovením [§ 476b obč. zák.](#), nebylo možné důvodně dovozovat, že by zůstavitel musel před dvěma svědky současně přítomnými projevit, že listina obsahuje jeho poslední vůli, jen použitím určitých slov (vyslovením formule). Zákon zde předepisoval pouze to, aby zůstavitel v tomto směru projevil vůli výslovně a nikoliv jen konkludentně (mlčky), např. přitakáním hlavou či stiskem ruky. Požadavku ustanovení [§ 476b obč. zák.](#) odpovídalo použití jakýchkoliv slovních výrazů, popřípadě též i obvyklých znamení, jimiž zůstavitel před dvěma svědky současně přítomnými projeví způsobem nevzbuzujícím pochybnosti to, že listina obsahuje jeho poslední vůli. Bylo totiž nezbytné, aby ten, kdo byl povolán jako svědek a kdo má z tohoto důvodu allografní závěť podepsat, neměl žádné pochybnosti - bez zřetele na skutečný obsah listiny a případné svědkovy vlastní poznatky a názory o obsahu listiny nebo na to, zda byl seznámen s obsahem závěti - o tom, že zůstavitel v listině uvedl poslední vůli (tedy že jde o závěť), a aby svědek z projevu zůstavitele nepochybně věděl, že zůstavitel v závěti skutečně vyjadřuje svoji poslední vůli (tedy že jde o jeho závěť a že jí činí svobodně a vážně) [srov. právní názor vyjádřený například v rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 9.5.2000, sp. zn. [21 Cdo 2985/99](#), uveřejněném v časopise Soudní judikatura pod č. 93, ročník 2000, nebo v rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 20.3.2013, sp. zn. [21 Cdo 2346/2011](#)]. Na těchto závěrech nemá dovolací soud důvod cokoliv měnit, neboť jsou i v poměrech současné právní úpravy (srov. znění ust. [§ 1534 o.z.](#)) aplikovatelné a jako správné mohou být i nadále přijímány.

Pokud tedy odvolací soud v posuzované věci dospěl na základě toho, že „svědek J. Č. nebyl schopen potvrdit, že pořizovatel závěti a zůstavitel A. B. jsou jedna a táž osoba“, a že „nebyl schopen potvrdit, že pořizovatel závěti před ním a další svědkyní G. K. výslovně prohlásil, že listina datovaná 4.2.2015 obsahuje jeho poslední vůli“, k závěru, že „tyto skutečnosti J. Č. diskvalifikují jako svědka závěti“ a že „z toho důvodu poslední vůle datovaná 4.2.2015, kterou A. B. pořizoval o svém majetku, nespĺňuje formální náležitosti závěti uvedené v [§ 1534](#) a [§ 1539 odst. 1 o.z.](#), a tudíž je neplatná“, dovolací soud s těmito závěry souhlasí.

Svědka závěti ze dne 4.2.2015 J. Č., vyslechnutý při jednání před soudem prvního stupně dne 2.2.2017, totiž vypověděl, že „žalobce ani žalovanou nezná, zná pouze paní G. K.“, že „ho paní G. K. požádala, aby byl svědek u závěti“, že „ho přivezla do domu, kde byl ten pán, jeho jméno si již nepamatuje“, že „se závěť sepsala a vytiskla na notebooku s tiskárnou“, že „poté došlo k podpisu závěti, jako že je svědek, a odjeli pryč“, že „si nepamatuje, že by se s pánem bavil“, a že „ví, že ten pán byl starší, občanky ležely na stole, ale on je nekontroloval“. Rovněž při jednání před odvolacím soudem dne 7.12.2017

svědek Č. vypověděl, že „pořizovatele závěti nikdy předtím neviděl, neznal ho, tento mu nijak neprokázal svou totožnost“ a že „si nevzpomíná, zda se pořizovatel nějak k textu závěti vyjádřil“. Z uvedeného vyplývá, že ani v případě zohlednění svědeckví G. K., podaného dne 2.2.2017 před soudem prvního stupně, podle nějž „v den sepisu závěti přivezla pana Č. svým vozem k panu A. B., seznámila je a oni si povídali“, ani jejího obdobného svědeckví ze dne 7.12.2012 učiněného před odvolacím soudem v tom smyslu, že „když přijeli s panem Č. k p. B., tak je vzájemně představila“, a že „poté, co byla závěť vtištěna, ji dala panu B.-pořizovateli závěti, který si ji přečetl a řekl, že s ní takto souhlasí“, by nebylo možné dospět k závěru o naplnění zákonných požadavků, aby oba svědci allografní závěti byli s to potvrdit, že zůstavitel a pořizovatel jsou jedna a táž osoba, a aby zůstavitel před dvěma (současně přítomnými) svědky – právě jejichž korespondující svědeckví má jakoukoliv pochybnost týkající se pořízení závěti odstranit – výslovně projevil, že listina ze dne 4.2.2015 obsahuje jeho poslední vůli.

Z uvedeného vyplývá, že z hlediska uplatněných dovolacích důvodů je rozsudek odvolacího soudu správný. Protože nebylo zjištěno, že by rozsudek odvolacího soudu byl postižen vadou uvedenou v ustanovení [§ 229 odst. 1](#), [§ 229 odst. 2 písm. a\)](#) a [b\)](#) a [§ 229 odst. 3 o.s.ř.](#) nebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud České republiky dovolání žalobce podle ustanovení [§ 243d písm. a\) o.s.ř.](#) zamítl.

O náhradě nákladů dovolacího řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 243c odst. 3 věty první, [§ 224 odst. 1](#) a [§ 142 odst. 1 o.s.ř.](#), neboť dovolání žalobce bylo zamítnuto, a proto je povinen nahradit žalované náklady potřebné k uplatňování práva.

Při rozhodování o výši náhrady nákladů řízení dovolací soud přihlédl k tomu, že výše odměny má být určena podle sazeb stanovených paušálně pro řízení v jednom stupni zvláštním právním předpisem (§ 151 odst. 2 část věty první před středníkem [o.s.ř.](#)), neboť nejde o přiznání náhrady nákladů řízení podle ustanovení [§ 147](#) nebo [149 odst. 2 o.s.ř.](#), a ani okolnosti případu v projednávané věci neodůvodňují, aby bylo postupováno podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně (§ 151 odst. 2 část věty první za středníkem [o.s.ř.](#)). Vyhláška č. [484/2000 Sb.](#) (ve znění pozdějších předpisů), která upravovala sazby odměny advokáta stanovené paušálně pro řízení v jednom stupni, však byla nálezem Ústavního soudu ze dne 17.4.2013 č. [116/2013 Sb.](#) dnem 7.5.2013 zrušena. Nejvyšší soud České republiky za této situace určil pro účely náhrady nákladů dovolacího řízení paušální sazbu odměny pro řízení v jednom stupni s přihlédnutím k povaze a okolnostem projednávané věci a ke složitosti (obtížnosti) právní služby poskytnuté advokátem a podpůrně též k vyhlášce č. [484/2000 Sb.](#) (ve znění pozdějších předpisů) [srov. nález Ústavního soudu ze dne 7.6.2016, sp. zn. [IV. ÚS 3559/15](#)] ve výši 7.500,- Kč. Kromě této paušální sazby odměny advokáta vznikly žalované náklady spočívající v paušální částce náhrad ve výši 300,- Kč (srov. [§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů). Přiznanou náhradu nákladů v celkové výši 7.800,- Kč je žalobce povinen zaplatit k rukám advokáta Mgr. Karla Nedbálka, který žalovanou zastupoval v tomto řízení ([§ 149 odst. 1 o.s.ř.](#)), a to do tří dnů od právní moci rozsudku ([§ 160 odst. 1 o.s.ř.](#)).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 20. 8. 2018

JUDr. Roman Fiala předseda senátu